

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ**

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Strahinjica Bana 76, 11000 Belgrade

Τηλ.: +381 11 322-23-38, +381 11 323-15-77

Fax: +381 11 324-92-15

[e-mail:ecocom-belgrade@mfa.gr](mailto:ecocom-belgrade@mfa.gr)

***Δελτίο οικονομικών - επιχειρηματικών εξελίξεων
Μάρτιος 2019***

- **Εργοστάσιο κλωστοϋφαντουργίας θα ανοίξει στο Kraljevo τον Μάιο του 2019 – προσφέροντας εργασία σε 2.500 άτομα**

Ο Πρέσβης της Τουρκίας στη Σερβία Tanju Bilgic ανακοίνωσε ότι Τουρκικό εργοστάσιο που θα απασχολήσει 2.500 άτομα θα ανοίξει σύντομα στη Σερβία. Κατά την έναρξη της Βαλκανικής Κλωστοϋφαντουργίας 2019 στην Έκθεση του Οι επενδύσεις των Τούρκων επενδυτών στη Σερβία, σύμφωνα με τον ίδιο, ανέρχονται σήμερα σε 250 εκατ. Ευρώ. Σύμφωνα με τον Bilgic, το 2018, το εμπόριο μεταξύ Σερβίας και Τουρκίας ανήλθε σε 1,2 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, εκ των οποίων τα 50 εκατομμύρια στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, αύξηση κατά 12%. Ας υπενθυμίσουμε ότι η τουρκική κλωστοϋφαντουργική εταιρεία Tai Group αγόρασε το ακίνητο της Autotransport Kraljevo στις αρχές του 2018 και ανακοίνωσε τον Απρίλιο ότι θα ανοίξει γραμμές παραγωγής στις εγκαταστάσεις της στα μέσα του 2019 και έπειτα την κύρια εγκατάσταση του νέου κλωστοϋφαντουργικού εργοστασίου Eurotay.

- **Πλεόνασμα προϋπολογισμού 32,2 δις RSD στο τέλος του 2018 - Δημόσιο χρέος στο 53,6% του ΑΕΠ**

Ο προϋπολογισμός της Σερβίας είχε πλεόνασμα 32,2 δις RSD(δηνάρια) στο τέλος του 2018, καθώς τα έσοδα ανήλθαν σε 1.179,2 δις RSD, ενώ οι δαπάνες ανήλθαν σε 1,147 δις RSD, σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών. Το συνολικό πλεόνασμα ανήλθε επίσης σε 32,2 δις. RSD, που ανέρχεται στο 0,6% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), ενώ το πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα ανερχόταν σε 139,4 δις. RSD, ήτοι 2,7% του ΑΕΠ. Τον Δεκέμβριο του 2018, το δημόσιο χρέος της Σερβίας ανήλθε σε 23,01 δις. Ευρώ και είχε μερίδιο 53,6% του ΑΕΠ. Στα τέλη του 2017, το δημόσιο χρέος ανερχόταν σε 23,22 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή το 57,9% του ΑΕΠ.

- **Η ΕΤΑΑ (EBRD) εξετάζει έργα 500 εκατ. Ευρώ στη Σερβία**

Η Zuzana Hargitai, διευθύντρια της EBRD για τα Δυτικά Βαλκάνια, δήλωσε στο Επιχειρηματικό Φόρουμ Κοραονίκ ότι η τράπεζα δεσμεύθηκε για την παροχή 500 εκατ. Ευρώ για τη χρηματοδότηση έργων στη Σερβία ενώ, επαίνεσε την ενοποίηση του τραπεζικού τομέα, η οποία υπήρξε ένα από τα βασικά θέματα των μεταρρυθμίσεων εδώ και χρόνια.

- **Η ΕΤΕπ αναζητά τεχνική βοήθεια για έργα WBIF σε ενεργειακές, κοινωνικές, οικολογικές, μεταφορικές και ψηφιακές υποδομές**

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) δημοσίευσε προκήρυξη διαγωνισμού για τη Διευκόλυνση Έργων Υποδομής - Τεχνική Βοήθεια - Ενέργεια, Περιβάλλον, Κοινωνικές, Μεταφορές και Ψηφιακή Οικονομία στο πλαίσιο του επενδυτικού πλαισίου για τα Δυτικά Βαλκάνια (WBIF). Το έργο θα υλοποιηθεί στην Αλβανία, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, τη Βόρεια Μακεδονία, το Μαυροβούνιο και τη Σερβία. Ο μέγιστος προϋπολογισμός για την Τεχνική Βοήθεια ανέρχεται σε 24 εκατ. Ευρώ. Η υποστήριξη θα παρέχεται μέσω μιας βασικής ομάδας εμπειρογνομόνων για, μεταξύ άλλων, μελέτες σκοπιμότητας, προκαταρκτικές μελέτες και λεπτομερή σχέδια, υποστήριξη της διαδικασίας υποβολής προσφορών, εποπτεία έργων, άλλες προπαρασκευαστικές τομεακές μελέτες, προετοιμασία των όρων αναφοράς και υποβολή εκθέσεων στα δυτικά Βαλκάνια Επενδυτικό πλαίσιο, η ΕΤΕπ ανέφερε στην τεκμηρίωση των προσφορών. Με βάση τις υποβληθείσες αιτήσεις, 5 έως 8 υποψήφιοι θα κληθούν να υποβάλουν λεπτομερείς προσφορές για την παρούσα σύμβαση. Η προσωρινή ημερομηνία έναρξης της σύμβασης είναι ο Νοέμβριος 2019. Η αρχική περίοδος εκτέλεσης της σύμβασης είναι 48 μήνες. Η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί, με προηγούμενη έγκριση της ΕΤΕπ. Το επενδυτικό πλαίσιο των Δυτικών Βαλκανίων (WBIF) αποτελεί κοινή πρωτοβουλία της ΕΕ, των διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των διμερών χορηγών βοήθειας και των κυβερνήσεων των Δυτικών Βαλκανίων.

- **Η NIS ανακοινώσε επενδύσεις ύψους 1,5 δισ. Ευρώ μέχρι το 2025**

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Naftna Industrija Srbije, Kirill Tyurdenev, δήλωσε κατά τη διάρκεια του Επιχειρηματικού Φόρουμ Κοραονικ ότι η εταιρεία θα επενδύσει 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ σε νέα έργα και παραγωγή έως το 2025 και ότι υπάρχει ενδιαφέρον και για την παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη. Ο Tyurdenev ανέφερε ότι οι συνολικές επενδύσεις των NAK ανέρχονται σε 5 δισ. Ευρώ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί. Υπενθύμισε ότι από το 2009, όταν η Gazpromneft έγινε μέτοχος στα NAK, επενδύθηκαν 3 δισεκατομμύρια ευρώ και οι επενδύσεις του προηγούμενου έτους για την κατασκευή νέων εγκαταστάσεων ανήλθαν μόνο σε 300 εκατομμύρια ευρώ. Μία από αυτές τις εγκαταστάσεις θα βρίσκεται στο Pancevo όπου κατασκευάζεται εγκατάσταση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία κοστίζει από 170 έως 180 εκατομμύρια ευρώ. Ο Tyurdenev ανέφερε ότι εξετάζεται η παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου στο έδαφος της B & E.

- **Τα συναλλαγματικά αποθέματα της Εθνικής Τράπεζας της Σερβίας (NBS) στο τέλος Φεβρουαρίου ανέρχονται σε 11,398 δισ. Ευρώ**

Τα αποθεματικά του ακαθάριστου ισοζυγίου ανήλθαν σε 11.398,3 εκατ. Ευρώ στο τέλος Φεβρουαρίου, αυξημένα κατά 51,9 εκατ. Ευρώ σε μηνιαία βάση και κατά 1,607,2 εκατ. Ευρώ ετησίως. Η αύξηση των ακαθάριστων συναλλαγματικών αποθεμάτων τον Φεβρουάριο οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην επιτυχή διαχείριση των αποθεμάτων των συναλλαγματικών ισοτιμιών, στις επιχορηγήσεις, στη συνήθη τραπεζική δραστηριότητα όσον αφορά τις συναλλαγματικές διαθεσίμων και σε άλλες πηγές (104,1 εκατ. Ευρώ καθαρά). Η αύξηση των αποθεμάτων σε συνάλλαγμα προήλθε επίσης από παράγοντες της αγοράς (53,5 εκατ. Ευρώ). Ο όγκος συναλλαγών στην IFEM ανήλθε σε 433,6 εκατ. Ευρώ το Φεβρουάριο, μειωμένος κατά 61,3 εκατ. Ευρώ από τον προηγούμενο μήνα. Κατά τους πρώτους δύο μήνες του έτους, ο όγκος συναλλαγών της

IFEM ανήλθε σε 928,5 εκατ. Ευρώ. Η αξία του δηναρίου αυξήθηκε έναντι του ευρώ κατά 0,2% το Φεβρουάριο, ενώ παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη από την αρχή του έτους.

- **Πρόγραμμα Οικονομικής Μεταρρύθμισης (Economic Reform Program) 2019-2021**

Η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Σερβίας προχώρησε στην έγκριση του Προγράμματος Οικονομικής Μεταρρύθμισης για την περίοδο 2019-2021 (“ERP”). Βασικός στόχος του ERP είναι η προετοιμασία της συμμετοχής της Δημοκρατίας της Σερβίας, ως υποψήφιας προς ένταξη χώρας, στη διαδικασία οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας των κρατών μελών της ΕΕ. Το ERP εκπονήθηκε σε ετήσια βάση, προκειμένου να επιτευχθεί μια βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη, η οποία και θα οδηγήσει στη μείωση του αναπτυξιακού χάσματος μεταξύ της εγχώριας οικονομίας και της ΕΕ. Το ERP περιλαμβάνει το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο και τις διαθρωτικές αλλαγές συμπεριλαμβανομένων των συνοδευτικών φορολογικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες αναμένεται να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα της εγχώριας οικονομίας, να δημιουργήσουν οικονομική ανάπτυξη και νέες θέσεις εργασίας.

Το Πρόγραμμα Οικονομικής Μεταρρύθμισης είναι αποτέλεσμα εντατικής διατομεακής συνεργασίας. Ένα μέρος του εγγράφου συντάχθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με την Εθνική Τράπεζα της Σερβίας, ενώ σε συνεργασία με τη Γραμματεία Δημόσιας Πολιτικής συντόνισαν τα αρμόδια υπουργεία και τα μέλη της Ομάδας Εργασίας για την προετοιμασία και παρακολούθηση της εφαρμογής του Προγράμματος Οικονομικής Μεταρρύθμισης.

Το Πρόγραμμα Οικονομικής Μεταρρύθμισης 2019-2021 θα συζητηθεί με τους εκπροσώπους της ΕΕ τον Μάιο του 2019 ως μέρος του οικονομικού διαλόγου με τα κράτη μέλη της ΕΕ στο πλαίσιο του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων (Συμβούλιο ECOFIN) στις Βρυξέλλες.

- **Νέες τροποποιήσεις στο νόμο περί εταιρειών**

Οι νέες τροποποιήσεις του νόμου περί εταιρειών της Δημοκρατίας της Σερβίας επιτρέπουν την αποπομπή/έκπτωση του διευθυντή μιας εταιρείας. Καθώς όλοι οι διευθυντές έχουν καθήκον να ενεργούν προς όφελος της εταιρείας, πρέπει να δηλώνουν στο εκτελεστικό ή το εποπτικό συμβούλιο, εφόσον υπάρχει προσωπικό συμφέρον για οποιαδήποτε νομική πράξη ή ενέργεια που η εταιρεία προτίθεται να συνάψει. Εάν ένας διευθυντής σερβικής εταιρείας παραβιάζει τα καθήκοντά του για προσωπικό του όφελος, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει απόφαση απομάκρυνσής του. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει τέτοια απόφαση κατά μέλους του εποπτικού συμβουλίου, ενός εκπροσώπου της εταιρείας ή ενός πληρεξουσίου. Η περίοδος αποκλεισμού περιορίζεται σε ένα χρόνο κατ'ανώτατο όριο. Εκτός από την απαγόρευση, ο νόμος προβλέπει (1) την ευθύνη για αποζημίωση και (2) την ακύρωση της νομικής πράξης ή ενέργειας. Μόλις η δικαστική απόφαση για την απομάκρυνση οριστικοποιηθεί, το δικαστήριο τη διαβιβάζει στο Μητρώων Εταιρειών, ώστε να μπορεί να εγγραφεί στο Κεντρικό Μητρώο Προσωρινών Περιορισμών. Οι αποκλεισμένοι διευθυντές με τα ονόματα εταιρειών σχετικών με την απομάκρυνσή τους, μπορούν να αναζητηθούν στη διεύθυνση: <https://crp.apr.gov.rs/registrationportal/Public/Manage/ActiveRestrictions>.

Επί του παρόντος, ο νόμος ρυθμίζει μερικώς την απαγόρευση (στο άρθρο 67 του νόμου περί εταιρειών), επομένως το φάσμα των νομικών συνεπειών του δεν είναι σαφές. Δεν υπάρχουν ρητοί κανόνες που να απαγορεύουν στον αποκλεισμένο διευθυντή να γίνει διευθυντής σε άλλη εταιρεία ή να συμμετάσχει στη σύσταση νέων εταιρειών. Συνεπώς, δεν είναι σαφές εάν τα αποτελέσματα της έκπτωσης του διευθυντή ισχύουν μόνο για τους διαδίκους (inter partes) ή επεκτείνονται και σε τρίτους (erga omnes).

- **Επίσημη επίσκεψη Αν.Υπουργού Περιβάλλοντος κ.Φάμελλου και επιχειρηματική αποστολή στο Βελιγράδι (27-29.3.2019)**

Ο κ. Φάμελλος και ο ομόλογος του κ. Γκόραν Τρίβαν υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας (28 τ.μ.) στον τομέα της προστασία του περιβάλλοντος. Ο κ. Φάμελλος, επισήμανε ότι η Ελλάδα υποστηρίζει σθεναρά τις προσπάθειες που κάνει η Σερβία για να καταστεί μέλος της Ε.Ε. ενώ τόνισε ότι ανάλογη υποστήριξη υπάρχει και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς όπως ο ΟΗΕ και η UNEP. Ο υπουργός Περιβάλλοντος της Σερβίας Γκοραν Τρίβαν χαρακτήρισε σημαντική εξέλιξη την υπογραφή του μνημονίου συνεργασίας τονίζοντας: *«Τα επόμενα χρόνια η Σερβία και η Ελλάδα θα επιτύχουν ευρεία συνεργασία στους τομείς της ανακύκλωσης, της επεξεργασίας λυμάτων, της διαχείρισης στερεών αποβλήτων καθώς και των ειδικών αποβλήτων, της προστασίας της φύσης και της βιοποικιλότητας, της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών»*. Ο Σέρβος υπουργός ανέφερε ότι κατά την συνάντηση με τον κ. Φάμελλο συμφωνήθηκε, οι δύο χώρες να συμμετέχουν από κοινού σε προγράμματα που αφορούν το περιβάλλον όχι μόνο στα βαλκάνια αλλά στην Ευρώπη και ευρύτερα στον κόσμο. Την Παρασκευή 29τ.μ., πραγματοποιήθηκε συνάντηση των Ελλήνων επιχειρηματιών με Σέρβους στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Σερβίας όπου απηύθυναν χαιρετισμό οι υπουργοί Φάμελλος και Τρίβαν. Ακολούθησαν περίπου 70 διμερείς συναντήσεις επιχειρηματιών (Business-to-Business) όπου εξετάστηκαν συγκεκριμένες μορφές συνεργασίας. Οι συναντήσεις των επιχειρηματιών περιελάμβαναν ένα ευρύ πεδίο δραστηριοτήτων σχετιζόμενες με το περιβάλλον, οι οποίες εκτείνονται από τη διαχείριση λυμάτων έως τη νομική σύσταση εταιρείας στη Σερβία και τη κοινή συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα.

- **Επενδύσεις αξίας 3,5 εκατ. Ευρώ από το ανακαινισμένο Super Vero το οποίο ανοίγει στο Βελιγράδι –**

Η εταιρεία Verorouilos παρουσίασε μια νέα εμπορική και σχεδιαστική φιλοσοφία στην πρώτη ανακαινισμένη μονάδα της στη Σερβία. Το εν λόγω σούπερ μάρκετ είναι το Vero

1, το οποίο βρίσκεται στο Νέο Βελιγράδι. Με μια επένδυση ύψους 3,5 εκατομμυρίων ευρώ, η Super Vero έχει δείξει για άλλη μια φορά ότι ενδιαφέρεται για καινοτομίες και ότι φροντίζει τους πελάτες της, κάνοντας κάθε επίσκεψη στη νέα εγκατάσταση μια αξέχαστη εμπειρία - ανακοίνωσε η εταιρεία. *«Από την ίδρυσή της, η Βερόπουλος παρακολουθεί συνεχώς τις απαιτήσεις των καταναλωτών και τις ανάγκες της σερβικής αγοράς. Επιτυχώς επιλύουμε τις καθημερινές προκλήσεις, συνεχίζουμε να προσπαθούμε να συνεισφέρουμε σε κάθε σερβικό νοικοκυριό, παραμένοντας πλήρως αφοσιωμένοι στην επιχειρηματική μας δραστηριότητα. Σε μια εποχή αλλαγών, το οικογενειακό μας όνομα είναι ένα σύμβολο ποιότητας, κορυφαίας εξυπηρέτησης, προσφοράς και αφοσίωσης στους πιστούς πελάτες μας»* - δήλωσε ο Νίκος Βεροπούλος, ιδιοκτήτης και διευθύνων σύμβουλος του Veropoulos.

Η φιλοσοφία του σχεδίου και του νέου καταστήματος ανατέθηκε στην Schweitzer, μία από τις κορυφαίες εταιρείες παγκοσμίως στον τομέα του εμπορίου. Με περισσότερους από 1.000 εργαζόμενους, η Schweitzer σχεδιάζει και υλοποιεί την κατασκευή καταστημάτων ανά ζήτηση, αλλά και τη σειριακή παραγωγή για πελάτες στην επιχείρηση χονδρικής πώλησης. Το πλούσιο χαρτοφυλάκιο της εταιρείας περιλαμβάνει εργασίες για εμπορικά σήματα όπως Carrefour, Burberry, Emporio Armani, Galeries Lafayette, Giorgio Armani, Intersport, Johnnie Walker, Lindt, Manolo Blahnik, Max Mara κ.

- **Συστάθηκε η Ένωση των Τουριστικών Γραφείων της Σερβίας**

Ο Σύνδεσμος Τουριστικών Γραφείων της Σερβίας (UTAS) ιδρύθηκε στο Βελιγράδι και η ιδρυτική συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο Εμπορικό Επιμελητήριο της Σερβίας στην οποία συμμετείχαν 104 εκπρόσωποι τουριστικών γραφείων.